

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10,
10¹, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO IR
VIENUOLIKTOJO SKIRSNIŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 8², 10², 29¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Atlikta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) sisteminė peržiūra ir parengtas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8², 10², 29¹ straipsniais įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021–2024 metų teisėkūros planą – Įstatyme numatyti pakeitimai, skatinantys ilgalaikį šilumos tiekimo sistemų planavimą ir motyvacines priemones investicijoms, susijusioms su šilumos tiekimo sistemų dekarbonizacija, šilumos vartojimo efektyvumo didinimu, šilumos vartojimo paklausos ir šilumos nuostolių sumažinimu.

Įstatymo projekto rengimą palaikė Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisija (2021 m. spalio 13 d. sprendimas Nr. 117-P-16), taip pat šis klausimas buvo akcentuotas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2021 m. spalio 19 d. rezoliucija Nr. S-3182 įformintame Ministro Pirmininko pavedime dėl teisės aktų, reglamentuojančių pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklą, peržiūros.

Įstatymo projekto nuostatos įgyvendina Valstybinio audito 2017 m. kovo 10 d. ataskaitoje Nr. VA-P-30-2-5 „Šilumos ūkio nuoma savivaldybėse“ pateiktą rekomendaciją Vyriausybei apsvarstyti galiojančio šilumos kainų reguliavimo modelio keitimo ar tobulinimo alternatyvas ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu būtų ne tik mažinama administracinė reguliavimo našta ir užtikrinamas kainos pagrįstumas, bet ir jos dalyviai būtų motyvuojami veikti efektyviau, diegti inovatyvius sprendimus, leidžiančius siekti mažiausios šilumos kainos vartotojams.

Taip pat Įstatymo projektą paskatino parengti besikeičianti šilumos ūkio sektoriaus plėtra, naujų inovatyvių šilumos šaltinių įtraukimo į šilumos sistemos plėtrą galimybės, siekis sudaryti sąlygas tvariai, saugiai ir patikimai visiems šilumos ūkio rinkos dalyviams vykdyti šilumos ūkio veiklą, užtikrinančią kokybišką šilumos tiekimą pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, siekiant mažiausių šilumos kainų vartotojams.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti šilumos ūkio sektoriaus tvarią plėtrą atitinkantį teisinį reguliavimą, skatinant šilumos tiekimo sistemų dekarbonizaciją, jų efektyvumo didinimą, taip pat įtvirtinti naujus šilumos kainodaros principus, skatinančius investicijas į inovacijas ir šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, efektyvių, tvarių technologiškai pažangių šilumos tiekimo sistemų plėtrą bei sudarančius nediskriminacinę aplinką visiems šilumos ūkio rinkos dalyviams, įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane nustatytą tikslą – užtikrinti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklos kokybę, sprendžiant pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) atsakomybės, kontrolės, įpareigojimų vykdymo, poveikio priemonių taikymo, sankcijų už veiklos pažeidimus skyrimą.

Siekiant aiškesnio teisinio reglamentavimo Įstatymo projektu siūloma:

- tikslinti Įstatyme įtvirtintas sąvokas: „Atliekinė šiluma“, „Šilumos aukcionas“, „Šildymo sezonas“, „Šilumos dvinarė kaina“, „Šilumos įrenginys“, „Šilumos ūkio specialusis planas“, „Šilumos vienanarė kaina“;

- pripažinti netekusiomis galios šias sąvokas: „Kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji“, „Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji“, „Šilumos bazinė kaina“, „Valdymo perdavimas“;

- įtvirtinti naujas sąvokas – „Atliekinę šilumą generuojantis asmuo“, „Atliekinę šilumą generuojantis įrenginys“, „Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinis lygis“, „Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio kintamoji dalis“, „Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio pastovioji dalis“, „Šilumos ūkio valdymo perdavimas“;

- vietos savivaldai nustatyti galimybę ilgesniam laikotarpiui savivaldybės specialiajame plane pagal nurodytus principus planuoti šilumos ūkio tvarią plėtrą; siūloma įtvirtinti planavimą dešimties metų laikotarpiui ir nustatyti dviejų lygių šilumos ūkio planavimo dokumentus, t. y. šilumos ūkio specialųjį planą ir šilumos tiekimo įmonės dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros investicinį planą;

- skatinant šilumos tiekimo sistemų dekarbonizaciją, spręsti atliekinės šilumos supirkimo klausimus, tobulinti šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų teisinį reglamentavimą;

- papildomai nustatyti konkrečius pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veiklos kriterijus, užtikrinant pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklos kokybę, sprendžiant atsakomybės, kontrolės, įpareigojimų vykdymo, poveikio priemonių taikymo, sankcijų už veiklos pažeidimus skyrimą;

- įtvirtinti šilumos kainodaros principus, skatinančius investicijas į inovacijas ir šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, šilumos tiekimo įmonių paslaugų plėtrą, bei sudarančius nediskriminacinę aplinką visiems tiekiamos šilumos rinkos dalyviams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams;

- įvertinti esamą faktinę situaciją savivaldybių institucijoms perimant išnuomotų šilumos ūkių valdymą, kuomet, nesant praktikos, nebuvo vykdoma nuomos sutarčių priežiūra ir kontrolė, kas lėmė savivaldybių institucijų ir privačių subjektų teisinius ginčus, ir užtikrinti šilumos ūkio valdymo perdavimą koncesijos sutarčių arba viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutarčių pagrindais.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimo iniciatorė – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė.

Įstatymo projektas parengtas vykdant:

1. Vyriausybės 2021–2024 metų teisėkūros plano priemonę – Įstatyme numatyti pakeitimus, skatinančius ilgalaikį šilumos tiekimo sistemų planavimą ir motyvacines priemones investicijoms, susijusioms su šilumos tiekimo sistemų dekarbonizacija, šilumos vartojimo efektyvumo didinimu, šilumos vartojimo paklausos ir šilumos nuostolių sumažinimu;

2. Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos 2021 m. spalio 13 d. sprendimą Nr. 117-P-16 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2021 m. spalio 19 d. rezoliucija Nr. S-3182 įformintą Ministro Pirmininko pavedimą, kuriuo Energetikos ministerijai pavedama peržiūrėti teisės aktus, reglamentuojančius pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklą, ir parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimo projektus, užtikrinančius pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų veiklos kokybę, sprendžiant pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) atsakomybės, kontrolės, įpareigojimų vykdymo, poveikio priemonių taikymo, sankcijų už veiklos pažeidimus skyrimo;

3. Valstybinio audito „Šilumos ūkio nuoma savivaldybėse“ 2017 m. kovo 10 d. ataskaitoje Nr. VA-P-30-2-5 Vyriausybei pateiktą rekomendaciją – apsvarstyti galiojančio šilumos kainų reguliavimo modelio keitimo ar tobulinimo alternatyvas ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu būtų ne tik mažinama administracinė reguliavimo našta ir užtikrinamas kainos pagrįstumas, bet ir jos dalyviai būtų motyvuojami veikti efektyviau, diegti inovatyvius sprendimus, leidžiančius siekti mažiausios šilumos kainos vartotojams;

4. Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2022 m. kovo 23 d. sprendimo Nr. 141-S-1 „Dėl Valstybės kontrolės atitinkamų rekomendacijų įgyvendinimo“ 4.2 papunktį ir Valstybės kontrolės 2022 m. kovo 8 d. ataskaitą Nr. RAE-1 „Rekomendacijų įgyvendinimo ataskaita“ dėl Valstybinio audito „Šilumos ūkio nuoma savivaldybėse“ 2017 m. kovo 10 d. ataskaitoje Nr. VA-P-30-2-5 Vyriausybei pateiktos rekomendacijos neįgyvendinimo, bei įvertinant tai, kad Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 36, 37 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-3445(2) Seime buvo apsvaistytas dar 2019 m., tačiau nebuvo priimtas, siekiant išspręsti audito ataskaitoje „Šilumos ūkio nuoma savivaldybėse“ konstatuotas problemas, – parengti ir pateikti Seimui svarstyti naują šio įstatymo projektą dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo teisinio reglamentavimo tobulinimo.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Sąvokų apibrėžtys nurodomos Įstatyme netiksliai atspindi esamą šilumos ūkio sektoriaus faktinę situaciją, todėl turėtų būti koreguojamos, keičiamos, apibrėžiamos naujos ir nevartojamos sąvokos pripažįstamos netekusiomis galios.

Šilumos ūkio planavimas savivaldybėse šiuo metu vykdomas pagal savivaldybių tarybų patvirtintus šilumos ūkio specialiuosius planus. Šilumos ūkio specialieji planai turėtų būti rengiami ir tvirtinami kas 7 metus, atsižvelgiant į šilumos ūkio priemones, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Tačiau šis dokumentas, rengiamas pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nuostatas, visiškai neatspindi šilumos ūkio tvarios plėtos gairių, o ir Įstatymas nenustato konkrečių kriterijų, kaip turėtų būti planuojama tvari ir konkurencinga šilumos ūkio plėtra. Todėl investicijos į šilumos ūkį dažniausiai vyksta chaotiškai, vienuose regionuose ženkliai perinvestuojant į šilumos gamybos įrenginius (pavyzdžiui, Kaune) neužtikrinamas tvarus įdiegtų šilumos gamybos įrenginių galių išnaudojimas, kituose nepakankamai investuojant į šilumos gamybos įrenginius, naudojantčius atsinaujinančius energijos išteklius, naudojamas iškastinis kuras (pavyzdžiui, Vilniuje). Tai lemia aukštas šilumos kainas vartotojams, todėl manytina, kad būtų tikslinga Įstatymo projektu nustatyti dviejų lygių – tiek savivaldybės, tiek šilumos tiekimo įmonių – planavimą dešimties metų laikotarpiui.

Nepriklausomų šilumos gamintojų veiklos teisinis reglamentavimas nustato, jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, prognozuojamas šilumos kiekis, reikalingas šilumos vartotojų poreikiams patenkinti, gaminamas ir (ar) superkamas šilumos aukciono būdu. Visais atvejais šiluma gaminama ir (ar) superkama už ne didesnę kainą, negu šilumos tiekėjo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) nustatyta tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos¹). Palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos yra tam tikro laikotarpio sąnaudos, taikomos siekiant nustatyti šilumos aukciono būdu superkamos šilumos kainų viršutinę ribą tam tikroje šilumos tiekimo sistemoje. Kitaip tariant, tai yra šilumos tiekėjo paskaičiuota kainos viršutinė riba (palyginamųjų sąnaudų suma), į kurią privalo sutilpti nepriklausomas šilumos gamintojas dalyvaudamas šilumos aukcione. Gaminant ir (ar) superkant šilumą, prioritetą teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai². Atitinkamai toks teisinio reguliavimo mechanizmas nepakankamai įvertina skirtingą šilumos ūkio rinkos dalyvių specifiką ir jų patiriamų sąnaudų struktūrą. Taigi, šilumos gamintojai dėl kai kurių šilumos tiekimo sistemų specifikos yra priversti veikti nuostolingai. Toks teisinis reguliavimas neužtikrina ekonominių svertų tvariai nepriklausomų šilumos gamintojų plėtrai, o Kauno miesto atveju nesudaro sąlygų nepriklausomiems šilumos gamintojams išlikti rinkoje, todėl galimai ilgalaikėje perspektyvoje, pasitraukus nepriklausomiems šilumos gamintojams, gali kilti šilumos kainos vartotojams.

¹ Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalis.

² Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 10¹ straipsnio 4 dalis.

Atliekinės šilumos panaudojimas pagal esamą teisinį reguliavimą neskatina investicijų į alternatyvios, tačiau nepastovios ar neatitinkančios nustatytų superkamos šilumos parametrų, perteklinės / atliekinės šilumos panaudojimą. Pagal esamą reguliavimą potencialiems atliekinės šilumos gamintojams (pvz., prekybos centrams, duomenų centrams, vandenvalos įmonėms ir pan.), siekiant panaudoti išmetamą į orą atliekinę šilumą reikėtų papildomų investicijų į įrenginius, paruošiančius atliekinę šilumą į tinkamos kokybės parametrų šilumą. Nors atliekinės šilumos gamybos apimtis yra sunkiau prognozuojama, palyginti su biokuro katilinėse pagaminama šiluma, tačiau atliekinės šilumos gamintojai turėtų dalyvauti ir konkuruoti šilumos rinkoje kartu su kitais šilumos gamintojais. Todėl, skatinant šilumos tiekimo sistemų dekarbonizaciją, būtina tobulinti teisinę bazę nustatant atliekinės šilumos panaudojimo galimybes.

Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūra šiuo metu vykdoma nepakankamai efektyviai, todėl būtina Įstatymo nuostatomis sustiprinti šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros paslaugų kontrolę, praplėsti šilumos tiekėjo įgaliojimus kontroliuoti prižiūrėtojo veiklą pasirengiant naujam šildymo sezonui, sugriežtinti pastatų ir vidaus šildymo sistemų prižiūrėtojų atsakomybę, nustatyti reikalavimus pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų teikti ataskaitas už savo veiklą.

Dėl šilumos perdavimo tinklų rekonstravimo ar perkėlimo – šiuo metu nėra teisinio reguliavimo, įtvirtinančio galimybę asmeniui, esant poreikiui ir pageidaujanti rekonstruoti ar perkelti šilumos tiekėjo valdomus šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, kliudančius statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, skubiai iškelti šilumos tiekėjo valdomus šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, todėl šiuos darbų ir atsakomybių santykius būtų tikslinga įtvirtinti Įstatymo lygmeniu.

Šilumos kainodaros principai šiuo metu nevysiškai atspindi besikeičiančias šilumos ūkio plėtros tendencijas, todėl šilumos kainodaroje būtina įtvirtinti kainodaros principus, skatinančius investicijas į inovacijas ir šilumos tiekimo sistemų modernizavimą, šilumos ūkio plėtrą, bei sudaryti nediskriminacinę aplinką visiems šilumos ūkio rinkos dalyviams.

Šiuo metu kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji apibrėžiama kaip kintanti šilumos bazinės kainos dalis, išreiškiama formule, kuri koreguojama kasmet, atsižvelgus į kuro struktūros pasikeitimą ir veiklos efektyvumo užduotis, nustatytas Tarybos, vadovaujantis jos patvirtintu lyginamosios analizės aprašu, ir taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į minėtą aprašą ir kuro ir iš nepriklausomų gamintojų perkamos šilumos kainų pokytį.

Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji apibrėžiama kaip pastovi šilumos bazinės kainos dalis, antraisiais ir kitais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant pastoviosios dedamosios dydį metams, tačiau nėra nurodoma, kokia institucija ir kokia metodika vadovaudamasi nustato pastovią šilumos bazinės kainos dalį.

Šiuo metu šilumos bazinė kaina yra ilgalaikė ir sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Tarybos patvirtintą šilumos kainų nustatymo metodiką (toliau – Šilumos kainų nustatymo metodika), parengtą pagal Vyriausybės patvirtintus šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šilumos įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.

Investiciniai planai pagal esamą teisinį reguliavimą derinami su savivaldybės taryba jos nustatyta tvarka, o tai labai apsunkina šilumos tiekimo įmonių investavimą, kuris yra tiesiogiai priklausomas nuo savivaldybės tarybos sprendimo, todėl siūlytina suteikti daugiau savarankiškumo šilumos tiekėjams priimant sprendimus dėl būtinų investicijų.

Šilumos ūkio valdymo perdavimas pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą vykdomas šilumos ūkio ar jo dalies valdymo teisę perduodant asmeniui nuomos, koncesijos ar kitų valdymo perdavimo sutarčių pagrindu. Taigi ši nuostata sudaro galimybes šilumos ūkio valdymo perdavimą

organizuoti įvairių sutarčių pagrindu. Tai sukelia neaiškumų, kada ir kokią perdavimo būdą reikėtų taikyti ir kokią sutartį sudaryti. Pagrindinis tokio teisinio reguliavimo trūkumas tas, kad įstatymu nėra aiškiai reglamentuotas tokių sutarčių turinys, jų sudarymo galimybės ir reikalavimai, sąlygos ir tvarka, taip pat valdymą perimsiančio asmens atrankos procedūros, privalomas investicinių projektų, valdymo perdavimo alternatyvų kaštų ir naudos analizės rengimas, nėra imperatyvių nuostatų dėl konkurencinių procedūrų ir kitų svarbių dalykų, kurie gali turėti įtakos pasirenkant sprendimus dėl šilumos ūkio valdymo ir (arba) jo perdavimo. Todėl, nesant aiškaus įstatymu nustatyto reguliavimo, abejonių kelia galimybės tinkamai įvertinti tokias sutartis ir šių sutarčių šilumos vartotojams teikiamą naudą. Todėl tikslinga tinkamai sureguliuoti šilumos ūkio valdymo perdavimo procesą, numatant, kad šilumos ūkio valdymo perdavimas turėtų būti atliekamas vykdant konkurencines procedūras ir sudarant koncesijos arba viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutartis.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įvertinant kintančią šilumos ūkio sektoriaus aplinką ir sprendžiant problemas, su kuriomis dažniausiai susiduria šilumos ūkio subjektai, bei siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, Įstatymo projektu siūloma tikslinti esamą teisinį reguliavimą ir nustatyti šio laikmečio šilumos ūkio darnios plėtros gaires atitinkantį teisinį reguliavimą.

Šilumos ūkio planavimas. Siekiant sustiprinti šilumos ūkio planavimą siūloma pereiti prie planavimo dešimties metų laikotarpiui ir nustatyti dviejų lygių šilumos ūkio planavimo dokumentus, t. y. šilumos ūkio specialųjį planą ir šilumos tiekimo įmonės dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicinį planą.

Šilumos ūkio specialusis planas yra dešimčiai metų sudaromas savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, įgyvendinant šilumos ūkio plėtros priemones, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, šilumos gamybos įrenginiai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Šilumos ūkio specialieji planai grindžiami pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis tenkinant vartotojų šilumos poreikius, tiekiamos šilumos gamybos įrenginių modernizavimo ar naujų įrenginių diegimo poreikius nurodant jų diegimo teritorijas. Šilumos ūkio specialiajame plane nustatoma: savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai ir siektini rodikliai dešimties metų ar ilgesniam laikotarpiui; priemonės, kuriomis savivaldybė užtikrins, kad 2030 metais savivaldybės teritorijoje tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos dalis šilumos energijos balanse sudarys ne mažiau kaip 90 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 80 procentų; tiekiamos šilumos gamybos įrenginių modernizavimo ar naujų šilumos gamybos įrenginių diegimo poreikis ir šių įrenginių diegimo teritorijos, įgyvendinimo terminai, lėšų poreikis ir lėšų šaltinis; esamos ir planuojamos naujo šilumos tiekimo vartotojams teritorijos ir pateikiami techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų energijos ar kuro rūšių naudojimo, kad būtų patenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai; poveikio rodikliais (poveikio rodiklis, t. y. kiekybiškai ir (arba) kokybiškai išreiškiamas dydis matuoti esamos būklės pokyčiui, kurio siekiama įgyvendinant valstybės vystymosi kryptį, strateginį ir (arba) veiklos tikslą ir pažangos ir (arba) tęstinės veiklos uždavinį.) pagrįstos priemonės šilumos tiekimo patikimumui didinti, paslaugų kokybei gerinti ir sistemai optimizuoti; poveikio rodikliais pagrįstos priemonės šilumos suvartojimo paklausai mažinti, diegiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones pagal Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nurodytą energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą.

Šilumos tiekimo įmonės dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicinis planas yra rengiamas šilumos tiekėjo. Šį planą šilumos tiekimo įmonė atnauja ne rečiau kaip kas trejus

metus ir iki einamųjų metų spalio 1 dienos teikia tvirtinti atitinkamos savivaldybės institucija. Šilumos tiekimo įmonės dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicinis planas grindžiamas esamu ir numatomu šilumos gamybos poreikiu bei šilumos gamybos pajėgumais bei jame nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos šilumos tiekimo sistemų reikalingam pajėgumui, efektyvumui ir saugumui užtikrinti.

Šilumos tiekimo įmonės dešimties metų šilumos ūkio plėtros investiciniame plane nurodomas šilumos tiekimo sistemos plėtros ir modernizavimo planas, šilumos tiekimo sistemos plėtros perspektyvinės zonos; kaštų ir naudos analize pagrįstos šilumos tiekimo sistemos plėtros planuojamos investicijos, įgyvendinimo terminai ir finansavimo šaltiniai; energijos išteklių poreikio prognozės pagal kuro rūšis; naujų šilumos gamybos įrenginių poreikis (galingumas (MW), prijungimo prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos vieta ir planuojama eksploatacijos pradžia), prioritetą teikiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas mažinančioms technologijoms; energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir šilumos suvartojimo paklausos mažinimo planas; šilumos tiekimo įmonės teikiamų paslaugų plėtra ir šių paslaugų kokybės gerinimo planas; poveikio rodikliais pagrįstos priemonės energijos nepritekliaus mažinimui, energijos vartojimo efektyvumo didinimui, šilumos tiekimo patikimumo ir konkurencijos didinimui; galimi atsinaujinančių energijos išteklių, atliekinės šilumos panaudojimo šaltiniai ir jų integravimo būdai ir priemonės šilumos tiekimo sistemoje, jų vystymas, planuojamas ilgalaikėje perspektyvoje.

Taip pat nustatoma, kad šilumos tiekėjai, bendradarbiaudami su jų veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje veiklą vykdančiu skirstomųjų tinklų operatoriumi, ne rečiau nei kartą kas trejus metus privalo įvertinti galimybę panaudoti centralizuoto šilumos energijos tiekimo sistemą teikiant elektros energetikos sistemos lankstumo paslaugas, kai tam panaudojamas elektros energijos paklausos valdymas, perteklinės elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, kaupimas, taip pat įvertinti šių paslaugų teikimo ekonominę naudą. Šilumos tiekėjai, rengdami dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros investicinį planą, atsižvelgia į elektros energetikos sistemos lankstumo paslaugų teikimo galimybių vertinimo rezultatus.

Šilumos ūkio plėtros investicinis planas derinamas su šilumos tiekimo įmonės valdyba, jeigu jos nėra, – su kitu įmonės valdymo organu ir su savivaldybės institucija. Atkreiptinas dėmesys, kad pasikeitus Vietos savivaldos įstatymo nuostatoms, įsigaliosiančioms nuo 2023 m. balandžio 1 d., kurios nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės mero, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus ir nurodo, kad savivaldybės institucijos yra už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos: savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba ir savivaldybės vykdomoji institucija – savivaldybės meras. Įvertinant tai, Įstatymo projektu nustatoma, kad savivaldybės institucija išnagrinėja, ar dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros investiciniame plane įvertinti investavimo poreikiai atitinka šilumos ūkio specialiojo plano tikslus ir priemones. Savivaldybės institucijos prašymu šilumos tiekėjas privalo per savivaldybės institucijos nustatytą protingą terminą koreguoti savo dešimties metų laikotarpio šilumos ūkio plėtros investicinį planą, jeigu jis nesuderintas su šilumos ūkio specialiuoju planu. Šilumos tiekėjas savivaldybės institucijos patvirtintą šilumos ūkio plėtros investicinį planą viešai skelbia savo interneto svetainėje. Savivaldybės institucija atlieka dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicinio plano įgyvendinimo stebėseną, kas trejus metus vertina jo vykdymą ir viešai paskelbia gautus rezultatus savivaldybės interneto svetainėje.

Manytina, kad Įstatymo projektu siūlomas dviejų lygių tvaraus šilumos ūkio planavimo ir investavimo modelis užtikrins efektyvią, technologiškai pažangią ir tvarią šilumos sistemų plėtrą bei sudarys realias galimybes pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.

Nepriklausomiems šilumos gamintojams reguliuojamos kainodaros taikymas patikslinamas nustatant, kad, kai nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) tiesiogiai susijusio su šilumos gamyba ir tiekimu įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojama Europos Sąjungos fondų finansine parama, 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinės plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija, kuri yra didesnė negu 10 procentų nepriklausomo šilumos gamintojo valdomo ilgalaikio materialaus turto įsigijimo kainos, nepriklausomiems šilumos gamintojams privaloma šilumos gamybos kainodara Įstatymo nustatyta tvarka būtų taikoma 5 metus po Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo. Nepriklausomiems šilumos gamintojams pradėjus taikyti privalomą šilumos kainodarą šio įstatymo nustatyta tvarka, ji turėtų būti taikoma ir turto perėmimo atveju iki privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo pabaigos, tai yra 5 metus nuo privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo pradžios. Šis reikalavimas nepriklausomam šilumos gamintojui pradėtą taikyti privalomą šilumos gamybos kainodarą turi būti taikomas ne ilgiau nei 5 metus ir galioja visiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie tapo reguliuojamais nuo 2013 m. liepos 20 d., nepriklausomai nuo to, kada privaloma kainodara pradėta taikyti.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekte siūlomas nustatyti 5 metų laikotarpis, kurio metu nepriklausomiems šilumos gamintojams būtų taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara, taip pat yra nustatytas paramos teikimo teisės aktuose ir atitinka 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nuostatas, kuriose įtvirtinta, kad galimų taikyti ribojimų terminas – 5 metai. Toks teisinis reguliavimas aiškiai apibrėžtų paramos objektą (tiesiogiai susijusiems su šilumos gamyba ir tiekimu įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti) ir nustatytų konkretų reguliuojamos kainodaros taikymo laikotarpį, t. y. nepriklausomiems šilumos gamintojams privaloma šilumos gamybos kainodara būtų taikoma ne ilgiau, kaip 5 metus po Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo. Nepriklausomiems šilumos gamintojams pradėjus taikyti privalomą šilumos gamybos kainodarą šio įstatymo nustatyta tvarka, ji taikoma ir turto perėmimo atveju iki privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo pabaigos, tai yra 5 metus nuo privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo pradžios.

Įvertinant tai, kad konkurencinėje šilumos gamybos rinkoje, veikiančioje lokaliajoje šilumos tiekimo sistemoje, šiuo metu labai nevienodai pasiskirstę šilumos gamybos pajėgumai, turėtų būti taikoma lankstesnė, įvertinanti atitinkamas šilumos tiekimo sistemas, šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarka ir sąlygos. Įvertinant tai, kad galiojančiu teisiniu reglamentavimu Tarybai suteikta diskrecijos teisė spręsti dėl aukcionų organizavimo taisyklių, pavedimų pateikimo būdų (pvz., šilumos kiekiais, galiomis), jų periodiškumo, organizuojamų aukcionų kiekio, jų diferencijavimo, tačiau, įvertinę šilumos ūkio sektoriuje veiklą vykdančių subjektų skaičių bei siekdami teisinio aiškumo, t. y. siekdami, kad tiek ūkio subjektai, tiek vartotojai, tiek viešojo administravimo institucijos vienodai suprastų ir aiškintų Įstatyme įtvirtintas su aukcionų organizavimu susijusias nuostatas, siūlome patikslinti šilumos aukciono sąvoką ir aiškiai numatyti, kad šilumos aukcioną gali sudaryti ir keli aukcionai t. y. ne tik šilumos kainos, bet ir šilumos gamybos pajėgumų aukcionai. Nustatoma, kad šilumos aukciono būdu gaminama ir (ar) superkama šiluma ir (ar) nustatomi šilumos gamybos pajėgumai, kurių Tarybos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į gamybos

apimtį, dengiamos pagrįstos būtinosios, eksploatacinės pastoviosios, nusidėvėjimo sąnaudos ir protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža, ir kurie atitinka kokybės, tiekimo patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šilumos aukcione šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams pateikus vienodas kainas ir (ar) esant kitiems vienodiems šilumos aukciono reikalavimams, nustatytiems Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše, šilumos kiekiai ir (ar) galia dalijami proporcingai pasiūlytiems šilumos kiekiams. Nustatoma, kad Taryba, tvirtindama Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą, gali nustatyti skirtingas šilumos gamybos ir (ar) supirkimo sąlygas atskirose šilumos tiekimo sistemose, tačiau privalo atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus, būtinų šilumos gamybos pajėgumų ekonominį gyvybingumą bei šilumos vartotojų teisę gauti šilumą pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis. Tokia Įstatymo projektu siūloma nustatyti šilumos aukcionų organizavimo tvarka sudarytų galimybę nepriklausomiems šilumos gamintojams lanksčiau dalyvauti šilumos gamybos rinkoje ir užtikrintų tvarią ir ekonomiškai pagrįstą visų šilumos gamintojų veiklą.

Atliekinė šiluma tai yra pramoniniuose ar energijos gamybos įrenginiuose, arba paslaugų sektoriuje sukuriamą perteklinę šilumą, kuri, nepatekusi į šilumos tiekimo sistemą, nenaudojama pasklistų ore arba vandenyje, kai buvo arba bus taikomas bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) procesas arba kai bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) yra negalima. Ši Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti atliekinės šilumos sąvokos apibrėžtis atitinka 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją įtvirtintą sąvokos „atliekinė šiluma ir vėsuma“ apibrėžtį.

Įstatymo projektu siūloma detalizuoti atliekinės šilumos, išskyrus bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) būdu ir (ar) deginant komunalines atliekas šilumą gaminančius įrenginius (toliau – atliekinė šiluma) panaudojimo ir supirkimo principus. Siūloma nustatyti, kad atliekinę šilumą generuojantys asmenys turi teisę atliekinę šilumą tiekti į šilumos tiekimo sistemą. Šilumos tiekėjas jam priklausančioje aprūpinimo šiluma sistemoje atliekinę šilumą superka ne šilumos aukciono būdu Tarybos patvirtiname šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka, ne didesne kaip vienų kalendorinių metų laikotarpiui Tarybos nustatyta didžiausia leistina atliekinės šilumos supirkimo kaina. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje šiluma gaminama ir (ar) superkama aukciono būdu, šilumos tiekėjui šio įstatymo 10¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka energijos išteklių biržos operatoriui teikiant prognozuojamą gaminti ir (ar) supirkti šilumos kiekį, prognozuojamas atliekinę šilumą generuojančių asmenų pateikti šilumos kiekis atimamas iš vartotojų poreikiams patenkinti reikalingo šilumos kiekio. Atliekinę šilumą tiekiantys įrenginiai prijungiami prie šilumos perdavimo tinklų Tarybos patvirtintame naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade nustatyta tvarka, kuriame iki Įstatymo projekte siūlomų nustatyti nuostatų įsigaliojimo turėtų būti detalizuojami atliekinės šilumos kriterijai ir panaudojimo sąlygos. Šilumos tiekėjas savo lėšomis organizuoja atliekinę šilumą tiekiančio įrenginio prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų darbus. Šilumos tiekėjas padengia ekonomiškai pagrįstas atliekinę šilumą tiekiančių įrenginių prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų išlaidas. Prie šilumos perdavimo tinklų prijungiami atliekinę šilumą generuojantys asmenys padengia ekonomiškai pagrįstas prijungimo išlaidas viršijančias išlaidas. Atliekinę šilumą generuojančio asmens lėšomis įrengta šilumos tiekimo sistemos dalis yra šilumos tiekėjo nuosavybė. Šilumos tiekėjas gali atsisakyti prijungti atliekinę šilumą tiekiantį įrenginį prie šilumos perdavimo tinklų ir supirkti atliekinę šilumą, jeigu atliekinę šilumą tiekiančio įrenginio prijungimas yra ekonomiškai arba techniškai nepagrįstas. Atliekinę šilumą tiekiančių įrenginių prijungimo prie šilumos perdavimo tinklo techniniai reikalavimai nustatomi prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygose. Šilumos tiekėjas, sudaręs sąlygas savo nuosavybės teise ar

kitais teisėtais pagrindais valdomais atliekinę šilumą tiekiančiais įrenginiais tiekti atliekinę šilumą į šilumos tiekimo sistemą, turi teisę šią šilumą tiekti šilumos vartotojų poreikiams patenkinti.

Tokiu siūlomu teisiniu reglamentavimu būtų skatinamas atliekinės šilumos panaudojimas, prioritetą teikiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas mažinančioms technologijoms.

Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūra turėtų būti vykdoma atsakingiau ir efektyviau, todėl siūloma Įstatymo nuostatomis sustiprinti šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros paslaugų kontrolę, grindžiamą dokumentais ir nustatyti, kad daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas privalo pateikti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrėtojiui (eksploatuotojui) daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų veikimo, priežiūros ir naudojimo dokumentus, numatytus energetikos ministro tvirtinamose Šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatavimo) taisyklėse. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų veikimo, priežiūros ir naudojimo dokumentai yra neatskiriama daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros sutarties dalis.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo arba bendrojo naudojimo objektų administratorius yra namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas, siekiant nuoseklaus teisės aktuose įtvirtintų sąvokų vartojimo, siūlytina suvienodinti sąvokas ir Šilumos ūkio įstatyme vartoti namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo sąvoką.

Taip pat siūloma sugriežtinti pastatų ir vidaus šildymo sistemų priežiūrėtojų atsakomybę ir nustatyti jiems konkrečius reikalavimus. Siūloma nustatyti, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrėtojas (eksploatuotojas) teikia ataskaitas pastato savininkui ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo ir teikia pastato savininkui ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui. Pastato savininkas ir (ar) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas nustato būtinas priemones dėl privalomųjų reikalavimų pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros ir efektyvumo didinimui užtikrinti. Šioms priemonėms užtikrinti gali būti panaudojamos daugiabučio namo bendraturčių kaupiamosios lėšos.

Taip pat siūloma praplėsti šilumos tiekėjo įgaliojimus kontroliuoti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrėtojo (eksploatuotojo) veiklą pasirengiant naujam šildymo sezonui ir nustatyti, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrėtojas (eksploatuotojas) sudaro ir kartu su daugiabučių namų ar kitos paskirties pastatų bendrojo naudojimo objektų valdytoju pasirašo pastato parengties naujam šildymo sezonui aktą ir pateikia jo kopiją šilumos tiekėjui. Nustatoma, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra atliekama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų periodinius patikrinimus dėl jų atitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams atlieka Taryba. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų tikrinimų dėl jų atitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams tvarką ir formą nustato Taryba. Taryba, gavusi skundą dėl daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų netinkamo eksploatavimo ir (ar) parengimo šildymo sezonui Tarybos nustatyta tvarka gali atlikti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimą dėl jų atitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams. Taryba, nustačiusi neatitikimus teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, įpareigoja pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrėtoją (eksploatuotoją) pašalinti Tarybos nustatytų daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų reikalavimų neatitikimus. Už Tarybos įpareigojimų nevykdymą pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrėtojiui (eksploatuotojui) gali būti taikomos Tarybos nustatytos sankcijos šiame įstatyme numatytais atvejais, išskyrus atvejus, kai dėl įpareigojimų vykdymo nebuvo gautas daugiabučio namo gyventojų pritarimas dėl reikalingų veiksmų atlikimo ir finansavimo.

Kartu Įstatymo projekte nustatoma, kad karšto vandens, naudojamo buityje, visuomenės sveikatos saugos reikalavimus (higienos normas) nustato sveikatos apsaugos ministras.

Tikimasi, kad šie pakeitimai sugriežtins pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo) atsakomybę ir užtikrins kokybišką paslaugos teikimą.

Šilumos perdavimo tinklų rekonstravimo ar perkėlimo teisiniu reglamentavimu siūloma įtvirtinti galimybę prireikus, jeigu asmuo, pageidauja rekonstruoti ar perkelti šilumos tiekėjo valdomus šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, kliudančius statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, suteikti teisę energetikos ministro nustatyta tvarka, suderinus su šilumos tiekėju, rekonstruoti ar perkelti šiuos šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, ir organizuoti jų rekonstravimo ar perkėlimo darbus. Šiuo atveju asmuo, kuris pageidauja rekonstruoti ar perkelti šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, apmoka 100 procentų šilumos perdavimo tinklų ir (ar) jų priklausinių rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudų. Rekonstruotų ar perkeltų šilumos perdavimo tinklų ir jų priklausinių nuosavybė būtų nekeičiama. Įgyvendinant 29¹ straipsnio nuostatas, turės būti parengtas ir energetikos ministro patvirtintas šilumos perdavimo tinklų ir (ar) jų priklausinių rekonstravimo (perkėlimo) tvarkos aprašas, kuriuo bus nustatoma teisės būti statytoju, vykdyti ir užbaigti statybos darbus suteikimo asmenims, pageidaujantiems rekonstruoti ar perkelti šilumos tiekėjo valdomus šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, suteikimo tvarka. Šiame dokumente numatoma detalizuoti Statybos įstatyme ir statybos techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ numatytas procedūras, nustatant šilumos tiekėjo ir asmenų, pageidaujančių rekonstruoti ar perkelti šilumos tiekėjo valdomus šilumos perdavimo tinklus, veiksmų seką ir jų terminus.

Valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planų ir investicijų derinimą siūloma palengvinti nustatant, kad šilumos tiekimo įmonės valdyba, jeigu jos nėra, kitas įmonės valdymo organas, derina valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus. Šilumos tiekimo įmonės savo nustatyta tvarka teikia šilumos tiekimo įmonės valdybai, jeigu jos nėra, kitam įmonės valdymo organui ir savivaldybės institucijai informaciją apie valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planų vykdymą. Siūlomomis Įstatymo projekto nuostatomis šilumos tiekimo įmonėms suteikiamas didesnis savarankiškumas, priimant sprendimus dėl valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planų vykdymo.

Šilumos tiekėjų investicijos derinamos su savivaldybės institucija ir (ar) Taryba, šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų nepriklausomų šilumos gamintojų investicijos derinamos su Taryba jos nustatyta tvarka. Savivaldybės institucijai atsisakius derinti šilumos tiekėjo, realizuojančio ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, investicijas ir nepateikus atsisakymo derinti pagrindimo, tokios investicijos šilumos tiekėjo prašymu derinamos su Taryba jos nustatyta tvarka.

Siūlomas reglamentavimas suteiktų daugiau savarankiškumo šilumos tiekėjams priimant sprendimus dėl valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planų vykdymo ir būtinų investicijų.

Šilumos kainodaros principai turėtų atspindėti besikeičiančias šilumos ūkio plėtros tendencijas, todėl siūlomu šilumos kainodaros modeliu siekiama, įtvirtinti skatinančius kainodaros principus investicijas į inovacijas ir šilumos tiekimo sistemų modernizavimą ir šilumos ūkio plėtrą.

Siūloma nustatyti šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinį lygį (toliau – šilumos pajamų bazinis lygis), kuris apibrėžiamas, kaip 3–5 metų laikotarpiui nustatomas šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų lygis, apimantis pastoviąją ir kintamąją šio lygio dalis.

Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio kintamoji dalis (toliau – šilumos pajamų lygio kintamoji dalis), apibrėžiama, kaip kintanti šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio dalis, kasmet koreguojama šilumos tiekėjo ar reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką.

Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio pastovioji dalis (toliau – šilumos pajamų lygio pastovioji dalis), apibrėžiama, kaip pastovi šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio dalis, kasmet koreguojama šilumos tiekėjo ar reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką.

Nustatoma, kad šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pasirinkdamas šilumos kainą, tai yra šilumos vienanarę arba šilumos dvinarę kainą. Jeigu pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistema yra mišri (kombinuota), naudojanti centralizuotai tiekiamą šilumą ir alternatyvią energiją ar kuro rūšį, vartotojai už šilumos perdavimo tinklu jiems tiekiamą šilumos energiją privalo atsiskaityti pagal dvinarę šilumos kainą.

Šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo pagrįstomis būtinosiomis, valstybės reguliuojamomis šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinių atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams sąnaudomis. Minėtoms sąnaudoms taikomos pagrįstos veiklos bendrojo vartojimo efektyvumo užduotys reguliaciniam laikotarpiui, nustatytos vadovaujantis Tarybos patvirtinto Lyginamosios analizės aprašo nuostatomis. Turto nuomos mokesčiai ir kitos sąnaudos, nesusiję su šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo veikla, negali būti įtraukiami į šilumos ir (ar) karšto vandens kainas. Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis. Apyvartinių taršos leidimų prekybos pajamos ar sąnaudos įvertinamos skaičiuojant šilumos kainas Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka. Šilumos tiekėjui vykdant bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą, taikomos Tarybos patvirtintos Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos nuostatos.

Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant pagrįstas sąnaudas už kurą, privalo būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Jeigu biokuras buvo perkamas laikantis Energijos išteklių rinkos įstatyme nustatytų reikalavimų, patirtos pagrįstos sąnaudos neribojamos.

Šilumos pajamų bazinis lygis ir šilumos kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojami pagal šilumos tiekimo sistemas, vartotojų grupes, šilumos pirkimo–pardavimo vietą, tiekimo–vartojimo ribą, šilumos vartojimo mastą, šilumnešius ir jų kokybę, tiekimo patikimumą, vartojimo sezoniskumą, periodiškumą ir šilumos apskaitos būdus. Diferencijuojant kainas, kryžminis subsidijavimas tarp vartotojų grupių yra draudžiamas.

Šilumos tiekėjų, realizuojančių ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos pajamų bazinį lygį 3–5 metams nustato Taryba, kitiems šilumos tiekėjams – savivaldybės taryba.

Šilumos tiekėjas, kuris realizuoja ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, vadovaudamasis Šilumos kainų nustatymo metodika, parengia ir likus 5 mėnesiams iki nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio galiojimo pabaigos teikia Tarybai ir savivaldybės institucijai šilumos pajamų bazinio lygio projektą. Taryba ir savivaldybių tarybos, nustatydamos šilumos pajamų bazinį lygį, skatina šilumos tiekėjus trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti šilumos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumą, užtikrinti šilumos tiekimo saugumą, inovacijas ir atlikti su pagrindine veikla susijusius mokslinius tyrimus.

Savivaldybių tarybos, vadovaudamosi Tarybos nustatyto šilumos pajamų baziniu lygiu ir Šilumos kainų nustatymo metodika, nustato kasmet koreguojamą šilumos pajamų metinį lygį kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus.

Šilumos pajamų bazinį lygį kasmet koreguoja šilumos tiekėjas, vadovaudamasis Šilumos kainų nustatymo metodika. Pakoreguotą šilumos pajamų bazinį lygį (šilumos pajamų metinį lygį), vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika, nustato savivaldybės taryba.

Šilumos pajamų bazinio lygio koregavimas gali būti peržiūrimas Tarybos, kai planuojamas šilumos pajamų metinis lygis, nevertinant kuro ir perkamos šilumos kainų įtakos, viršija galiojantį šilumos pajamų metinį lygį 10 procentų ir daugiau kaip 10 procentų arba Tarybos tvirtinamame

Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka Tarybos atliekamo šilumos tiekėjų finansinio pajėgumo vertinimo metu nustatoma, kad šilumos tiekėjo finansinis pajėgumas yra nepakankamas arba nustatoma didesnė nei leistina investicijų grąža. Taryba kasmet gali atlikti pasirinktų šilumos tiekėjų šilumos pajamų metinių lygių patikrinimą, pagal Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatytus kriterijus, siekdama įsitikinti, kad šilumos pajamų metiniai lygiai apskaičiuoti ir nustatyti pagal šio įstatymo ir Šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatas.

Šilumos tiekėjas nustatyta šilumos pajamų bazinį lygį ir šilumos pajamų metinio lygio pastoviąją ir kintamąją dalis skelbia savo interneto svetainėje.

Šilumos tiekėjo, realizuojančio mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, skundus dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio ir (ar) šilumos pajamų metinio lygio ne teismo tvarka nagrinėja Taryba pagal Tarybos patvirtintas Skundų dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio ir (ar) šilumos pajamų metinio lygio nagrinėjimo taisykles.

Karšto vandens tiekėjas, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta Karšto vandens kainų nustatymo metodika (toliau – Karšto vandens kainų nustatymo metodika), parengia ir teikia Tarybai ir (arba) savivaldybės institucijai karšto vandens kainos dedamųjų projektą. Jeigu karšto vandens tiekėjas yra ir šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba tiekia karštą vandenį šio šilumos tiekėjo teritorijoje, savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų teikia Tarybai karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Kitiems karšto vandens tiekėjams karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybių tarybos. Karšto vandens tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris tiekia karštą vandenį skirtingose savivaldybėse, nustato karšto vandens kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Karšto vandens kainų nustatymo metodiką ir suderinęs su Taryba. Ginčus ir skundus dėl karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo teisėtumo nagrinėja Taryba.

Konkurenciniams šilumos vartotojams nustatomas šilumos pajamų lygis, kuris turi padengti šilumos gamybos ir individualias perdavimo sąnaudas. Šį šilumos pajamų lygį nustato šilumos tiekėjas, suderinęs su savivaldybės institucija. Jeigu nėra nustatytas kitas šilumos pajamų lygis, konkurenciniai šilumos vartotojai už suvartotą šilumą atsiskaito šilumos kainomis, nustatytomis kitiems šilumos vartotojams.

Savivaldybių tarybos, vadovaudamosi Tarybos patvirtinta daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalių tarifų nustatymo metodika, ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui nustato daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus.

Savivaldybės institucijos kontroliuoja, ar šilumos tiekimo įmonės teisingai skaičiuoja ir taiko šilumos ir karšto vandens kainas, nustačiusios pažeidimus, kreipiasi į Tarybą dėl sankcijų taikymo.

Tikėtina, kad šio kainų reguliavimo modelio įgyvendinimas, užtikrintų reguliuojamų šilumos ūkio rinkos dalyvių motyvaciją veikti savarankiškiau, našiau, efektyviau diegti inovatyvius sprendimus, pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.

Šilumos ūkio valdymo perdavimas. Įstatymo projektu naikinama galimybė šilumos ūkio valdymo perdavimą organizuoti įvairių sutarčių pagrindu, numatant, kad šilumos ūkio valdymo perdavimas turėtų būti atliekamas tik įvykdžius konkurencingą procedūrą Koncesijų įstatyme, Viešųjų pirkimų įstatyme ar Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme nustatyta tvarka, atsižvelgiant į sudaromos šilumos ūkio valdymo perdavimo sutarties dalyką, sąlygas ir šiuose įstatymuose apibrėžtą taikymo sritį.

Koncesijų įstatymas detalai nustato koncesininkui perduoto valstybės ar savivaldybių turto, koncesininko sukurtą turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, taip pat grąžinamo turto būklės aspektus. Šilumos ūkio valdymą perduodant viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo

sutarčių pagrindu šilumos ūkis būtų išnuomotas atliekant pirkimą, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu ar Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu.

Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta, kad viešojo pirkimo–pardavimo sutartis (toliau – pirkimo sutartis) – šio įstatymo nustatyta tvarka dėl ekonominės naudos vieno ar daugiau ūkio subjektų ir vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų raštu, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus, kai pirkimo sutartis gali būti sudaroma žodžiu, sudaroma sutartis, kurios dalykas yra prekės, paslaugos ar darbai. Ekonominė nauda laikomas piniginis atlygis arba kitoks atlygis tiekėjui, pavyzdžiui, teisė nemokėti mokesčių, pasinaudoti pirkimo sutarties vykdymo rezultatu, galimybė gauti pajamas iš trečiųjų asmenų ir panašiai.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nustatyta, kad pirkimo–pardavimo sutartis (toliau – pirkimo sutartis) – šio įstatymo nustatyta tvarka dėl ekonominės naudos vieno ar daugiau ūkio subjektų ir vieno ar kelių perkančiųjų subjektų raštu, išskyrus šiame įstatyme nurodytus atvejus, kai pirkimo sutartis gali būti sudaroma žodžiu, sudaroma sutartis, kurios dalykas yra prekės, paslaugos ar darbai. Ekonominė nauda laikomas piniginis atlygis arba kitoks atlygis tiekėjui, pavyzdžiui, teisė nemokėti mokesčių, pasinaudoti pirkimo sutarties vykdymo rezultatu, galimybė gauti pajamas iš trečiųjų asmenų ir panašiai.

Tokiu būdu, priėmus siūlomas Įstatymo projekto pataisas, bus tinkamai įstatymo pagrindais sureguliuotas šilumos ūkio valdymo perdavimo procesas, apimantis koncesijos ar pirkimo sutarčių sudarymą, projektų parengimą, sprendimų dėl jų įgyvendinimo priėmimą, sutarčių pasirašymą ir jų įgyvendinimą.

Įstatymo projektu taip pat naikinama nuostata, kad, sudarydama valdymo perdavimo sutartis, savivaldybė atsižvelgia į energetikos ministro išvadas. Įstatymo projekte nustatyta prievolė savivaldybės institucijai planuojant koncesijas ar pirkimus, rengiant koncesijos ar pirkimų dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo dokumentus, atsižvelgti į Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje nustatytas strategines kryptis, tikslus, uždavinius ir įgyvendinimo priemones. Už koncesijos ar pirkimo sutarties dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo sudarymą ir jo sąlygų vykdymą būtų atsakinga savivaldybės institucija.

Siekiant teisinio aiškumo ir kompleksiškai vertinant Įstatyme naudojamas apibrėžtis ir žodžių junginius, Įstatymo projekte tikslinama sąvoka „valdymo perdavimas“ į „šilumos ūkio valdymo perdavimas“ ir šios sąvokos apibrėžtis. Taip pat atlikti kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Įstatymo projektu siekiama efektyviai įgyvendinti ateityje numatomą šilumos ūkio valdymo perdavimo procesą, t. y. tinkamai įvertinti numatomus šilumos ūkio valdymą perimsiančius asmenis, numatomo projekto techninius, teisinius ir finansinius aspektus, skaidriai pasirinkti asmenį, o vėliau, sudarius su juo koncesijos ar pirkimo sutartį, atlikti jo vykdomą šilumos ūkio valdymo kontrolę ir priežiūrą. Tikimasi, kad šis pakeitimas išspręs problemas, su kuriomis jau susidūrė savivaldybių institucijos išnuomodamos, o paskui perimdamos turtą ir ateityje jų pavyks išvengti.

Taip pat Įstatymo projektu atlikti kiti teisinio reguliavimo ir redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Siūloma, kad šis įstatymas įsigaliotų 2023 m. liepos 1 d., o Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos ir Taryba iki 2023 m. birželio 30 d. priimtų šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad šilumos tiekėjų šilumos ūkio plėtros investiciniai planai turėtų būti patvirtinti iki 2024 m. sausio 1 dienos.

Siūloma nustatyti, kad iki Įstatymo projekte dėstomų nuostatų įsigaliojimo savivaldybių institucijų su asmenimis sudarytos nuomos, koncesijos ar kitos sutartys dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo galioja iki šių sutarčių galiojimo termino pabaigos, išskyrus atvejus, kai tokios sutartys nutraukiamos, pripažįstamos negaliojančiomis ar pasibaigia anksčiau sutartyse nustatytą terminą.

teisės aktuose ir (ar) tokiose sutartyse nustatytais pagrindais ir sąlygomis. Po Įstatymo projekte dėstomų nuostatų įsigaliojimo iki tol galiojusios sutartys negali būti pratęsiamos.

Siūloma įtvirtinti, kad Tarybos nutarimais, savivaldybių institucijų sprendimais ir (ar) ūkio subjektų įstatuose nustatyta tvarka nustatytos šilumos bazinės kainos (kainų dedamosios) galioja iki Tarybos nutarimuose, savivaldybių institucijų sprendimuose ir (ar) ūkio subjektų sprendimuose nustatytų datų. Artimiausio šilumos bazinės kainos (kainų dedamųjų) perskaičiavimo metu šilumos kainų pastovioji ir kintamoji dedamosios konvertuojamos atitinkamai į šilumos pajamų lygio pastoviąją dalį ir šilumos pajamų lygio kintamąją dalį. Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka.

Papildomai siūloma nustatyti, kad Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 1 punkte įtvirtintas reikalavimas nepriklausomam šilumos gamintojui pradėtą taikyti privalomą šilumos gamybos kainodarą taikyti ne ilgiau kaip 5 metus, galioja visiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie tapo reguliuojami pagal Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 1 punktą po jo įsigaliojimo (2013 m. liepos 20 d.), nepriklausomai nuo to, kada privaloma kainodara pradėta taikyti.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai tiksliau reglamentuos šiuo metu prieštaringai vertinamas galiojančio Įstatymo nuostatas, sudarys prielaidas išspręsti šilumos ūkio sistemoje esamas problemas, su kuriomis dažniausiai susiduria šilumos ūkio sektoriuje veikiantys ūkio subjektai, šilumos vartotojai bei šilumos ūkio veiklą reguliuojančios institucijos, ir užtikrins konkurencingą ir tvarią šilumos ūkio plėtrą, o šilumos vartotojams nenutrūkstamą šilumos tiekimą pagrįstomis kainomis.

Poveikis administracinei naštai ūkio subjektams, t. y. šilumos tiekėjams, kurių šiuo metu yra 87, numatomas apie 642 000 Eurų.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kitų įstatymų keisti ar priimti naujų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektu keičiamos, tikslinamos ar naujos sąvokos ir jų apibrėžtys Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka suderintos su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą, atitinkamos institucijos pagal kompetenciją turės parengti Įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimus:

- 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės:
 - pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimą Nr. 889 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos principų aprašo patvirtinimo“
 - priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo projektą;
- 2) Energetikos ministerija turės parengti:
 - energetikos ministro įsakymu tvirtinamą šilumos perdavimo tinklų ir (ar) jų priklausinių rekonstravimo (perkėlimo) tvarkos aprašą;
 - Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 1-297 „Dėl Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą;
 - Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 1-229 „Dėl Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą;
- 3) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turės parengti:
 - Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2010 m. spalio 4 d. nutarimo Nr. O3-202 „Dėl Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimą;
 - Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. gegužės 16 d. nutarimo Nr. O3E-154 „Dėl Šilumos aukciono reglamento tvirtinimo“ pakeitimą;
 - Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimą;
 - Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2009 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“ pakeitimą;
 - Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2003 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. O3-54 „Dėl Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimą;
 - Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. O3E-857 „Dėl Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimų atitikties deklaracijomis ir atliekant šių sistemų patikrinimus vietoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą;
 - ir patvirtinti Lyginamosios analizės aprašą;
- 4) savivaldybių institucijos turės pakeisti Šilumos ūkio specialiuosius planus, papildant juos įstatymo nuostatų reikalavimais;
- 5) šilumos tiekimo įmonės turės parengti šilumos ūkio plėtros investicinius planus;
- 6) atitinkamos institucijos pagal kompetenciją turės peržiūrėti ir prireikus parengti kitus Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projektas du kartus buvo teiktas visuomenės konsultacijoms ir suinteresuotiems asmenims išvadoms gauti. Dėl Įstatymo projekto nuostatų ir gautų pastabų vertinimo buvo rengiami pasitarimai su suinteresuotais asmenimis. Suinteresuotų asmenų pastabos ir pasiūlymai

įvertinti teikiame Įstatymo projekte, neįvertintoms pastaboms komentarai teikiami derinimo pažymoje.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: *šilumos ūkis, Taryba, atliekinė šiluma, šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinis lygis, šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio kintamoji dalis, šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio pastovioji dalis, šilumos dvinarė kaina, šilumos įrenginys, šilumos ūkio specialusis planas, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas), koncesija, koncesijos suteikimas, koncesijos sutartis, viešasis pirkimas, pirkimas, viešojo pirkimo–pardavimo sutartis, pirkimo–pardavimo sutartis, valdymo perdavimas ir kt.*

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.